

F O A I E

pentru

minte, inimă și literatură.

№. 46.

Luni, 17. Noembrie

1847.

CIMCIMĂNTELE ȘNȘI БЪНЪЦЕАН.

(Брнар.)

Бине ар фї фрацілор! — о маї зїк о-
датъ — а не дѣпрезна стрїнс ла олатъ
пѣдїзналїчеще, не кѣм шї сѣптем о пѣ-
дїзнае; — сѣ лѣм о лїтератѣрѣ, дакъ ѣ-
къ нѣ не пѣтем деокандатъ кѣ тодї дѣ-
вої шї ла дѣтревїндарѣа зѣдї фел де лї-
тере. Сѣ не кодѣцелетем а лѣа тодї о
кале, апої маї лесне о вом крої, кѣрѣдї,
шї аша петезі, де вом кѣлѣторї тодї воїос
не дѣаса шї вшор вом ажѣце ла че до-
рїм. Алтїнїтраѣа де вом скріе шї де ічі
паїнте не кѣм ворѣм: вї дѣрѣнеще, ал-
дї молдовенеще; вї арделенеще, алдї вѣ-
пѣденеще; вї загрїѣ-крїшенеще, алдї
рѣшпенеще шї алдї іарѣш алтѣм; авїа
ва пѣтѣ врео зѣл дїп ачестї ратї ажѣце
ла дѣфлорїре, ла кѣчере; дар сѣ шї пѣтъ,
че пѣте сѣ аївѣ потѣл кѣ фелѣрїдї ратї,
кѣ фелѣрїте фрѣпѣрї? Че калїтате, кѣтї-
тате шї пѣтере фїеѣкаре фрѣпѣт дѣ пар-
те? Че ресѣлат пѣте авѣ лѣпта ѡстеї дѣ
маї пѣлте пѣрѣдї деспѣрѣдїте? Ачѣаста о
шїѣ преа вїне Домнї лїтераторї аї пострї,
— шїѣ еї де че їмпортанѣдѣ ар фї зѣїфор-
мїтатеа дѣ скріере, шї тодї дїп їнїмѣ о
дѣреск. — Тѣте пѣзвїаѣеле, тѣте дѣтре-

прїндерїле зѣора дїнтре Длор аѣ дѣчепѣт
акѣм маї пѣлт ка одїнїоарѣ а фї апрїеат
вѣдїтѣре де ачѣастѣ трѣвѣндѣ. Шїтадївѣ
лаPrincipiale de limba și scriptura але Or-
ganului luminares,ї сокотїдї де черчетѣрїле
лїмбїстїче але D-Маїорескѣ, шї сѣ не вѣ-
кѣрѣм кѣ тодї спѣрѣнд кѣ доар ачѣстеа
вор ре'шїеа дїп ноѣ дїспѣтеле шї дїсер-
тѣдїзїме лїмбїстїче - лїтераре де ашї
трѣвѣдї шї вор адѣче акѣм маї пѣлт ла
ставїлїреа дрепѣ-скріерїї, ла дѣнавѣдїреа шї
дѣфрѣшошарѣа *) лїмбѣї шї ла дѣтемеїе-
реа лїтератѣреї пѣстре. Мѣлдї зїк шї де-
спре лїмба Органѣлѣї лѣмїнѣрїї кам ачѣа
че зїк деспре вїблїотека зѣїверсалѣ маї
алѣс дѣ прївїонѣдѣ спре латїнїстѣл че ако-
ло фѣрте апаре. Ла ачѣїа еѣ респѣнзїѣ,
кѣмкѣ латїнїеле де орган адоптате сѣпѣт
парте маре адоптате дѣлѣкѣ де дѣтѣїї скрії-
торї аї пострї, іарѣ чѣлелалте ле чере пѣа-

*) Бѣнѣденїї пѣте шї алдї дѣ чѣле deduce de-
ла „фрѣмос“ ѡсерѣвазѣ фѣарте вїне рѣдѣ-
чїна кѣнд грѣѣск — нѣ шї кѣнд скріѣ. Аша
грѣм кѣ тодї не аїчі: фрѣмош-ел, дѣрѣмош-
еа, фрѣмош-еаѣѣ, фрѣмош-їе, дѣфрѣмош-аре;
шї ачѣстеа дїп зрѣм дїп кавса арѣтатѣ мї
се вѣд а фї маї вѣне декѣт: фрѣмош-еаѣѣ,
дѣфрѣмош-еаѣѣ, кѣм скріем, зїде рѣдѣчїна
„фрѣмос“ се чїолтеазѣ.

пърат крескънда нѳстръ литератъръ, каре тѳте маї кърънд аѳ маї тързиѳ — де шї контрапї сѳнт фъръ пѳмер — ле vom o-kiea дн проѳвселе тѳтѳрор скрїиторїлор пѳдївналїстї; атѳт пѳте ам маї пѳтѳ чере — дакъ пѳререа теа ачеаста е вѳнъ — ка впеде дїн ачесте кѳвїнте лѳате одатъ дн сїкъл челор ромънещї сѳ ѳеа шї фортъ ромънеаскъ, їар дн локъл челор де врїїнѳъ словенїкъ ш. а., — де каре се маї афлъ шї аколо — сѳ се ѳеа кїар ромънещї, дакъ авем де ачеааш днсемпаре. — Челе пѳвїкате, їар впеде кїар шї пѳн' акѳм днтревїїндате дїн дїалектъл machedо-ромънеск дшї плак, кѳм сѳнт: латъръ, аркъ, лїмъ, врѳъ, арїнъ, (песак шї пѳїп сѳнт словенїче), кѳмпепъ (звон шї клопот їар сѳнт слов.) феавъръ, кѳвее, орї маї вїне кѳвее; — авем асемепоа ачестїїа шї латїнеї sibile — кѳвѳрлѳъ шї кѳвѳрлѳъ = орї че касъ саѳ корлат сїмплѳ шї тїк; днсѳ вртѳтоареле: despoїat шї дѳплѳъ ле днтревїїндазъ шї чеї маї де жос ромънї вѳнѳденї, аша шї пеалокѳреа: merinde шї вореск, днсѳ маї adesea „vom;“ їаръ скавн пѳ е декѳт пѳмаї дн лїмба вїсерїчеаскъ ла вѳнѳденї, — еї зїк тодї: скатпѳ, скатпне ва шї machedо-ромънї. „Фаръ-а“ цевѳл орї пеатѳл — ал machedо-ромънїлор тї се vede а фї фрате кѳ фал, каре вѳнѳденїї дн скїмѳвъ кѳ „фел“ d. e. че фал де пѳтрец, de via, de пом ш. а. — Дн адеѳър Domнїлор, Органѳл лѳмїпѳрїї сѳв редїцереа марелѳї пострѳ лїтератор. Длѳї Цїпарїѳ, а лѳат о кале респнзетѳре devїzeї сале. Ел шї а алес де метѳ орї скоп адѳпареа тѳтѳлор кѳвїнтелор фѳртѳсе шї де вїдѳ романъ дїн тѳте пѳрдїле шї кѳрдїле ромънїмеї, каре кѳвїнте орї

не лїпсеск, орї ле авем днтпрѳвѳтате дїн елетѳнїте стрїїне, орї кѳ фортѳе перегѳлате, шї пе ачеастъ кале пѳзвїеще а descide лїмѳеї ромънещї то кѳмп маї ларг де десволтаре, кѳрѳдїре, днавѳдїре шї рѳфїпаре*) шї пѳдївпоа а о тѳнѳѳѳѳче кѳтре лѳмїпаре. Кїар ачеаста е дїпта шї а марелѳї пострѳ лїтератор D. Маїорескъ, каре дела днтемеїереа пѳдївналелор органе а Gazeteї de Transїlvania шї Фоаїеї лїтераре шї пѳнъ астѳзї прїп тїжлокъл ачелора арѳтѳ шї фѳкѳ кѳпоскѳте ла тѳтѳ ромънїмеа четїтѳре де ачеле жѳрналѳе свѳлїмеле сале таленте шї адѳнчеле кѳпощїїнде але лїмѳеї ромънещї. Еѳ пѳ тїам пропѳс прїп тїжлокъл ачестеї скрїерї а атїпде деарѳндѳл пре тодї лїтераторїї шї скрїиторїї пострї, кѳ атѳт маї пѳдїп а ле класїфїка талентеле шї щїїндеде де дѳпъ днтрепрїндерїле шї фаптеле лор пентрѳ копѳл вѳп пѳдївнал пѳсе. Ачеастъ сарчїнъ о лас тїмпѳлѳї, каре ва траѳе одатъ вѳлѳ шї пе ва арѳта апрїат пре лїтерациї пострї шї персонѳцеле орї пѳрдїле лѳате дн театрѳл пѳдївнїї ромънещї шї ал лїтератѳреї еї. Еѳ тѳ тѳрдїнеск пѳмаї ла челе зїсе деспре маї сѳс атїпшїї Domнї але кѳрор прїнчепї шї черчетѳрї де лїмѳъ пѳвїкате прїп органеле пѳдївпале дшї тѳлѳѳтїрѳ фоарте дорѳл чел ам де а vedѳ веата поастрѳ лїтератѳрѳ пайпѳнд шї днфлорїнд, шї тѳ дндемпѳрѳ шї пре тїне а пѳне пайпѳтеа пѳвїкѳлѳї четїтор кѳтеѳа осерѳвѳдїпї але меле.

*) Ачест терпїн дн аѳ вѳнѳденїї дн кѳвїнте арѳтѳтѳре де фїнеде, маїдрѳде d. e. Аї ешїт шї тѳ ла рѳфїнѳ? Те дѳчї ла рѳфїнѳ? Adeкѳ вnde сѳнт чеї рѳфїнащї, маїдрї, алешї.

Нѣ тѣ почѣв тотѣш реѣинѣ d'am а рѣта плѣчереа че тѣо кѣшнѣнѣ шѣ вока вѣларѣнѣ de ворѣе стрѣне дѣ лѣмѣа ро тѣнѣаскѣ а Дѣвѣ Елѣаде ажнѣс ла редакѣа Gazettei шѣ Фѣіеі лѣтерарѣе кам тот одатѣ кѣ арѣкомѣнѣ de фадѣ че сѣа трѣмѣе дѣ а коло дѣкѣ дѣ Іѣліе а. к., ла каре акѣм пре скѣрт мѣ дескоперѣс сѣмѣдѣмѣтеле D. Елѣаде дѣ адеѣвр мерѣтѣ лѣвдѣ 'nain' теа дѣтреѣеі ротѣнѣмѣ. Лѣтератѣра поа стрѣ аре мѣлт аї мѣлѣтѣмѣ, — еа спереа зѣ шѣ 'n венѣторѣс маї мѣлѣте оперѣ фрѣтѣсе шѣ фолосѣторѣе деѣла ачест маѣе лѣтератор шѣ фѣлолог, кѣрѣа ва дѣсѣмѣна вѣлок мѣреѣ дѣ апаѣеле сѣле, ва пѣнѣл дѣтре прѣмарѣі сѣі кѣлѣтѣвѣторѣі. — Дѣсѣ ар фѣ de dorѣт Domпѣлор шѣ фѣраѣлор! ка ачестѣ трѣмѣвѣрѣі шѣ чеїалалдѣі лѣтераторѣі дѣсѣмѣадѣ аї рѣдѣіпѣі десѣврѣкаѣі de тѣте патѣмеле сѣ се зѣлѣскѣ маї стрѣнѣс дѣ тот че рѣдѣкѣ лѣмѣа шѣ о пѣне дѣ ва ранѣ маї 'валт шѣ маї апроаѣе de кѣлѣтра еѣропѣе. Дѣр астѣел de прѣсѣтѣне пѣ се прѣвѣд пѣнѣ' акѣм de о погрѣвѣ ла скрѣіторѣі шѣ лѣтерадѣі пострѣі. Чеї маї дешѣндѣі пѣшѣскѣ верѣі каре дѣ парѣе пре кѣле de сѣне дѣсѣ кроїтѣ десѣтѣогѣадѣсе дѣ челе маї мѣлѣте мѣжнѣндѣі; іар чеїалалдѣі дѣшѣі алег кѣте вреѣнѣл спѣре аї зрѣта, аѣ іеаѣ деѣла тоѣі кѣте чеѣа че лѣ маї плаче, аѣ лапѣдѣ тот че лѣ се паре поѣ шѣ не'ѣцелес. Дѣр адеѣвр лѣтератѣра пострѣе е акѣм дѣ епоха воїлѣвѣ сѣѣ, зѣnde неапѣрат се фѣреакѣ ідеїле шѣ пѣрѣрѣле лѣтерадѣлор пѣдѣіпѣі, шѣ се плеакѣ кѣнд дѣкѣоаѣе кѣнд дѣколѣ; дѣсѣ тоате ачесте фѣреѣрѣі шѣ плеѣрѣі сѣ пѣ фѣе інспѣрате de egoїsm, чѣ de воїеа не'мѣлѣтѣмѣтѣ шѣ зѣлѣл кѣрат de а фѣрѣтоша шѣ пѣїнта лѣтератѣра, шѣ de

ачеѣа че ведеѣт маї вѣн ла алѣі сѣ лѣтѣм воїошѣі шѣ кѣ мѣлѣтѣмѣтѣ рекѣлоскѣнд вѣнѣл, іар пѣ дѣтѣмѣкѣшорѣндѣл.

Дѣр тѣ преа депѣртѣїѣс деѣла пропѣсѣл мѣеѣ, шѣ de вокаѣларѣнѣ D. Елѣаде нѣмѣка пѣ зѣшѣ. Преалѣвдѣатѣл вокаѣларѣнѣ дѣнѣс прѣвѣчѣнѣлѣ de лѣмѣвѣ шѣ скрѣїетѣрѣ а Дѣвѣ Цѣнарѣс шѣ дѣсѣртѣдѣвѣнеа лѣмѣїстѣкѣ а D. Маїорѣскѣ апѣрѣ естѣмп ал треїле фрѣнт дѣсѣсѣнат дѣ агрѣл лѣтератѣрѣі пострѣе пѣтрѣторѣс de лѣмѣвѣ шѣ адѣогѣторѣс ла крѣскѣнда пострѣ лѣтератѣрѣ; дѣсѣ ачест фрѣнт лѣтерарѣс спѣре пѣрѣреа-не de рѣѣ се прѣкѣртѣ дѣ Фѣїе дѣкѣ дѣ кѣлетѣл лѣї Г. шѣ чѣне шѣїе пої пре аїчѣ пѣтѣ'л вом кѣпѣта кѣндѣа дѣтрег. — Дѣтре ворѣеле ачестор патрѣ лѣтере роѣ сѣ ам іѣртѣре а атѣнѣе кѣтеѣа шѣ а мѣі de ла еле пѣрѣреа пѣ дѣмпѣлѣтѣре, чѣ маї мѣлт дѣтреѣвѣтѣре: Апѣрѣрѣе сеаѣ пѣрѣрѣе аш зѣче кѣ пѣ е слав., чѣ дѣрѣ деѣла лат. регѣнѣе; ла арѣнѣк сеаѣ харѣнѣк пѣмаї фѣналѣл „нѣк“ е слав., рѣдѣчѣна дѣсѣ се веде а фѣі сеаѣ ворѣа: арѣ = habere, de зѣnde ар-нѣк habilis, сеаѣ грѣч. Χαρις = граѣїе, мѣлѣтѣмѣтѣ, дар, сеаѣ шѣ авѣре (ка маї сѣс), кѣчѣ дарѣл кѣпѣтѣт е авѣреа чѣлѣї че лѣа кѣпѣтѣт. — Бѣчѣїв шѣ Блѣд сѣнт слав. — Бо-теѣлѣ е грѣч. тот de аколо лѣаѣ лѣват шѣ латѣнѣї. — Багѣ дѣрѣ деѣла веѣїл „vagio“ de зѣnde е vagina = вѣгѣзѣнѣ сеаѣ вѣгѣзѣнѣ. Бѣлѣїре мѣ се паре а пѣ фѣі слав. чѣ зогѣр. ка шѣ вѣлѣчѣїв. — Воїнѣк пѣмаї ла пої: тѣре вѣрав, ла слав. дѣсѣ мѣлѣте, о-стаѣ. — Гѣмпѣ дѣ Бѣнат маї кѣпѣскѣт глѣмп = глѣе — вѣш сеаѣ фѣрѣжѣтѣ de пѣ-мѣлѣт, іар пѣ сѣїп, дѣрѣ деѣла лат. gleba kam de ачѣѣаш дѣсѣсѣнѣаре. Гѣчѣїре — гѣ-чѣїре се вѣд а фѣі слав. ка шѣ гѣранѣцѣ шѣ

гълчаваъ. Асѣпра челораламте дела Г. painge, п'авѣнд вокавларіѣл амѣлъ пѣ почѣ зиче nimika, de ачѣѣа ми длкеиѣ осервѣдѣнїе кѣ ачел адаос, кѣмкѣ маї сѣнт днкѣ мѣлте ворѣе стрѣне неатїнсе, каре се цїн де челе патрѣ літере пѣвлїкате, шї каре пѣте кѣ дн кѣрсѣл тѣмпѣлї ле вор афла тѣте літерацїї пѣдѣнїї шї ле вор реда акомо де внде сѣнт дмпрѣмѣтате, сѣплѣдѣле локѣл кѣ алтеле де віде романѣ. —

Кѣтре ачѣсте се маї траг шї вртѣтѣреле ла втеле кѣвїнте дїн пѣтерѣса шї не'вїнса рефѣтаре а Длѣї Маїорескѣ.

(Ва врма.)

Fragmente dїntr'o кѣлѣторїе.

Ера дѣмїнекѣ зїѣа дн каре плекарѣм дпрезѣл кѣ Домпѣл . . . сѣ визїтѣм вїсерїка дела Очѣа, сѣл маї вїне ачеле дѣб маї ікѣне стрѣмѣтате акомо дїн параклїсѣл четѣдѣвї Neamtѣ, днкѣ де не кѣнд прїѣцѣл Мїхїл I. Раковїдѣ рѣнїѣ дїн порѣнка пордїї оттомане тѣрїїле антїчеїчетѣдї.

Тїмпѣл ера п'їнчос, калеа дндѣмѣпате кѣ шї прїп вртаре каї пострї сѣлта дн галопѣл чел маре.

Домпѣл . . . — дѣпре кѣм се цїе — есте трекут дн провервїе де вн ворварец де фрѣнте, шї дн адевр кѣ тѣтѣ репѣжѣѣа кѣлѣторїеї поастре Дѣмнеалѣ днї повестї днтрѣг кѣрсѣл лѣкрѣрїмор адѣврѣї ѣеперале дїн вн періѣдѣ ла каре фѣкѣсе шї Дѣмнеалѣ днкѣт-ва парте ка дѣвѣтат де цїнѣт.

Еѣ шїѣ кїар дїн прѣвчїеа меа, кѣ а

челе зече порѣнчї date de Дѣмнезѣѣ прїп Моїсе Жїдовїмор, опреск не тот кредїнѣл се пѣ рѣвнеаскѣ нїмїк дїнтрѣ але апроа-пелѣї. Длѣсѣ днї мѣртѣрїесек грѣшала кѣ пѣ м'ам пѣтѣт опрї сѣ пѣ рѣвнеск ла меморїеа Дѣмнеалѣ . . . кѣнд дн азїѣв днтокмаї ка о кондїкѣ, ка вн реѣїстрѣ, ка вн протокол дншїрѣндѣ'мї впа кѣте впа леїме вотате де камерѣ, проектеле, а-шандаментеле, днсѣвршїт тот че сѣл стрѣкѣрат не маса адѣврѣї дн чїнчї анї деарѣндѣл. Дакѣ длѣсѣ дїн тїмп дн тїмп сѣспїна ворѣиторѣл дїнтрѣ адѣнкѣл інїмеї, інїма Дѣмїсале авѣа тоате дрепѣдїле; кѣчї акѣм алеѣереѣ дѣпѣтадїмор се фѣкѣсе, шї пентрѣ пагѣ вадѣрїї, кѣм зїчѣа Дѣмнеалѣ, сѣл пентрѣ пагѣва Дѣмїсале, кѣм мї се паре мїе, рѣмѣсесе вїншор астѣдатѣ пе дїн аѣарѣ.

— Сѣлт сїгѣр — ам зїе — кѣ ело-кѣвѣца Дѣмїтале пѣ маї да алтора рѣнд де ворѣл дн камерѣ.

— Дїн днпотрївѣ фрате — кѣ тотѣл дїн днпотрївѣ. Наї азїѣт шї Дѣмнеата кѣ еѣ акомо пѣзїам о вечнїкѣ тѣчере?

Конверсадїеа поастрѣ контени дїаїн-теа сѣїнтеї вїсерїчї, шї плїнї де кѣрїосїтате неам грѣвїт сѣ черчетѣм ачеле дѣб ікѣне, каре дѣпѣ пѣререѣ пѣстрѣ трѣвѣеа сѣ фїе нїѣе антїче дѣкѣнд четатеа.

Амѣе ачеле готїче ікѣане, каре ре-презентеазѣ пе Маїка домпѣлѣї, шї пе Хрї-стос дн костѣм кѣрат еленеск ла чѣа дн-тѣї ведере мѣртѣрїесек о векїме палѣ; длѣсѣ дѣпѣ че кѣ дндѣстѣл грѣвѣтате ам дѣсѣфрат їнскрїпдїеа вртѣтоаре, неам дн-кредїндат кѣ сѣлт пѣмаї де 140 анї зѣ-грѣвїте кѣ кѣлтѣѣала Доамнеї лѣї Антїох I. Кантемір, адекѣ кѣ вреѣ зече анї маї

„Inainte de conștrăcirea lui Basileie Căzră
și pesterirea четвдїи prin Mihail I.

„Icoanеле ачесте сьнт лъкрате де
Teofan ieromonahos — istoriografios —
proi schodnik от Секъл, къ келтвела Мъ-
рией Сале — Dómnei Katerinei а лъминатъ
lui Domnă I. Antiox Bd. 7215. Ianuarie
26. ла monastirea lui Ramandi.

Ешинд дин вїсерїкъ — се лъцелече
къ дьпъ че ка пице вьни крещини ам лъ-
пърдїт кътева сьриндаре ши лїтергїи, неам
опрїт се прївїм пьдїн ла о хоръ че се
лъчїнсесе де пайтеа касї ворпїкълзї
дин сат. Ньмаї ачела каре нъ аре лъ
сїне пїчї о пїкътъръ де сьдце ромънск
поате сь треакъ къ индїферендъ ши ре-
чалъ пе лънсъ о хоръ лъчїнсъ де дьрѣн.
къде, каре аь пьрѣл лор, пелїда лор, дръ-
гьпелїле лор пропрїи, ши каре нъ лъпръ-
тзгъ фрѣтседа пїчї де пела modїste, пїчї
де пела спїдерїи.

Ън ромън верде че лъвьртеа къ тот
фокъл хора лъдрепта ши лъ стьота, ро-
стеа пе такъл пїчорълзї строфеле а-
честе:

Ъ їс їс ши еаръ еаръ,
Звор лъкъстеле дин царъ,
Звор престе тьндї престе тьрї,
Сь маї дьк ши'н алте дьрї.
Дар дѣ ачеле че'с олоаѣе,
Орї лъкотро теї лътоарче,
Нъ те подї пїчї към десфаче. . . .

Domnula . . . лътїнсе кътева monede
де арцїнт челвї къ къптекъл ка сь жоаче,
фьръ сь маї спъе довїточїи дин гьрѣ. Ро-
тълъл прїїми плата ши пьреа къ о сь
аскъате пропъпереа Дар лъдатъ към саь
прїнс лъ жок ши аь сьлатат де доь треї
орї, аръокъ ванї къотънд:

Ъ їс їс ши еаръ гьра
Пентрѣ ванї еь пьмї лег гьра.
Цїнедї ванї Dămneata,
Гьра теа пьї къмїгьра.
Ъ їс їс ш. ч. л.

Domnula . . . скїмънд фече се де-
пьртъ лъдатъ. Еь л'ам зьрат. Лъсе пь
щїѣ към саь фост деокет, къ ворварецъл
теь п'аь воїт а маї ростї пїчї зп сїогьр
къвълт лъ тоатъ къ'ьторїеа поастрѣ.

†.

МЪТЪЛ ПРИН АМОР*)

Лъ тїмпъл кампанїлор дин Италия а
ле рецелзї франчей Ludovik XII. звел дин
жънїи тагоадї франчи че 'л зьрасеръ пе-
сте Алпї, Saint-Pierre, офїдер брав, къ зп
карактер повїл ши де о пашере лъсем-
патъ, девенї къ пасївне 'namorat de о
жънъ italianъ че се кїема Kaia. Kaia, о
фрѣтсецъ перфетъ, авїа де дое-зечї анї
ши де кърънд ведьвъ, локвїа лъ Тьрїн.
Мьрїтатъ ла шаспрезече анї дьпъ зп ом
че ама къ тїперече, възъсе ачест сїмтї-
мент лъат лъ рѣс кїар де чел че і 'л іп-
сїрпаче ши пе каре еа 'л кредеа пьрташ
ла дъксъл. Кьлпачеле еї содѣ фькъсе
ши маї тьлт: о трьдасе, ши десвълїсе
зпелї indigne рївале пьпъ ши челе маї се-
врете ши маї пайве афекцїи а ле содїей

*) Есте ши ла пої о пласъ де чїтїгорї, карїи
пїмїк нъ чїтеше аша възьрѣсь, ка токма
„istoriografie“ към есте ши ачеста че пе венї
дин Бькърещї. Сїре а ле фаче пьлчере тре-
чет ши пе ачеста лъ колѣнеле пѣстре.

чел адора. Каиа кѣзъ дотр'о desesperație профвдѣ; се топіа дн лакрѣмі, дикѣт дѣререа ар фї кондѣс о песте пѣцін дн мортѣнт, дака соцѣл еї пѣ с'ар фї ково-рѣт маї 'nainte de дѣнса, ісвїт дотр'о вѣтаїе de о ловїре морталѣ.

Ачест eveniment readѣсе Каїеї, de пѣ ферїчїреа, чел пѣцін пачеа свѣлетѣлї. Трекѣтеле 'ї сїмтїменте вчїсе дотр' дѣнса de кїар ідолѣл лор, днвенїнасерѣ ачеа-стѣ інімѣ de ацѣл арѣкѣнд'о дотр'о естремѣ недокредере деспре оаменї: еа пѣ маї кредеа нїчї дн констанда каракте-рѣлї лор, нїчї маї кѣ сеаѣт дн а лор dїскреціе. Амѣдїтѣ de прїмѣл om че а-масѣ, еа жѣдїка кѣ шї чеїлалдї пѣ сѣнт нїчї маї пѣцін вшорї, нїчї маї пѣцін пер-фїзї de кѣт ачела.

Каиа пѣ пѣтѣ дѣсѣ рѣшѣнеа кѣ то-тѣл індїферентѣ ла вн амор аша de стѣ-рѣїтор ка ал фрѣмосѣлї жѣне S. P. Ас-кѣлта дар, сврїзѣнд, протестаціїле лѣї сїмтїментале; дї прїїтеа жѣрѣмїнтеле прїнтр'о вшорѣ мїшкаре de кап че арѣта кѣт de mare ера а еї недокредере; шї кѣнд ел і се арѣка ла нїчорѣ, рѣгѣнд о фервїнте ка сѣ арате пїетате ла кїзрїле лѣї, акордѣадѣї аморѣл шї тѣпа, еа 'ї ре-спѣндеа сврїзѣнд кѣ маї вїне ар фаче кѣнд ар рѣга ne Вїрцінеа Марїа. St. Pierre desperat d'a маї пѣтеа вмілі о інімѣ а-тѣт de 'мцетрїтѣ, кѣзѣ дотр'о о овосїре тѣкѣтѣ шї трїстѣ. Вїада дї devenї о гре-втате. Черкѣ а о перде дн лѣпте; ма ланчеле немїкѣлї се фрѣндеаѣ пре ініма дн каре о прївїре d'a Каїеї пѣтрѣндеа аша de лесне: ревенїа дндатѣ ла нїчоа-реле Каїеї, маї глорїос, ма пѣ маї пѣцін пасїонат.

Акѣм Каиа се форда сврда а маї пре-лѣнцї ачеастѣ пѣрѣтѣ несїмдїтате: ініма 'ї de фемеїе фѣ мїшкатѣ d'атѣта амор. Дотр'о зї, ne кѣнд St. Pierre, днцѣл-кїат ла нїчоареле еї, се пердеа дн рѣгѣ-чїзнї днмїїт пѣлѣ ачї репетате, еа рѣнї, се тѣлѣрѣ, шї фѣ апрорне аї арѣта кѣ шї еа партїчїпа а лѣї пасївне; дар дотр'-ачел момент, темереа d'a фаче вн індїс-крет шї вн інграт фѣкѣнд вн ферїчїт, се днфѣдїшѣ маї кѣ вїоїчѣне de кѣт ор кѣнд дн ал еї спїрїт: дшї аскѣлтѣ пѣмаї св-венїреле револтате шї 'шї пѣвѣшї сїмтї-ментеле 'ї лѣкрѣтѣнде.

Кѣ тóте ачестеа, кѣнд St. Pierre дшї термїнѣ декїараціеа, Каиа, дн лок d'ai ре-спѣнде рїзѣнд, прекѣм пѣлѣ ачї, лѣѣ ворѣа кѣ аер солен, шї адресѣндѣсе кѣ-тре кавалер че ста тот ла нїчорѣ 'ї:

— Промїдї тѣлт, дї зїсе; ма че гаціѣ днї поці да дрепт сїнчерїтатеа кѣ-вїнтелор тале?...

Командѣ, шї тѣ воїѣ свѣпне, дї рѣ-спѣнсе St. Pierre кѣ пасївне; да, ддї даѣ парола меа de кавалер кѣ воїѣ фаче орї че'мї веї команда.

Каиа се гѣодї вн момент:

— Воїѣ сѣ крѣз кѣ'мї зїзї адеврѣл; воїѣ днчепе дар кїар de азї прова. Кавалер, тѣпа шї ініма меа вор фї але тале de азї дн треї анї, дака дн тот тїмпѣл а-честа веї рѣтѣнѣ тѣкѣт.

St. Pierre плѣкѣ капѣл спре семн de свѣзнере, шї дїн клїпїта ачѣаста devenї мѣт.

Тоці чеї дїн Тѣрїн крѣзѣрѣ дн воала лѣї шї компѣтїмїрѣ пѣлтрѣ о пѣнѣтїндѣ, а кѣрїа секрет дн дїїа пѣмаї Каиа. Ън жѣне аша de фрѣмос шї врав, шї вїктїмѣ вшї рѣѣ аша de крѣдел! Кѣнд днтреваѣ пе St.

Pierre despre kazla ачестеі воале іввіте, ел се фереа а респонде, нічі кіар прін семп амичімор съі. Се арѣта къ ачееаш індіферінцъ ші ла консолациіле ші ла солічітэдініле мор. Песте пэціп дасъ, сѣферінца ажэсе ла кэме. Десперат къ аморѣл че'л консэма п'л пэтеа есприма Каіеі де кэт прін цест ші прівірї, сімці дп маі тѣлте рѣндэрі кѣраціѣл съѣ шовѣнд: де тѣлте орї гѣра са се дескїсе, гата съ еспрїме врео плэцере саѣ врео свплікаціе. Се апропіа де кѣдела са амантѣ, деціс а зїче тот, а дндрѣспї тот; ма, сввенїндѣшї дндатѣ де промісіа че дасе, ретѣнеа лїп шї тѣт. Де шї пѣлѣ ачі Каіа се арѣтасе тот несїмцітоаре пентрѣ дѣнсѣл; ел дасъ пѣ пердѣсе тот: дї маі рѣтѣсесе спераңа. Спера дар, свзїндѣсе шї ванїтѣдї шї аморѣлї съѣ.

Ажэсе дасъ о зї кѣнд сімці, къ а маі прелѣнці лѣпта ар фї къ пепѣтїндѣ. Треѣзіа ка саѣ съ казѣ саѣ съ се департе де Каіа. Де іар фї комѣнікат кѣцетѣл съѣ, фѣрѣ дндолѣл къ еа 'л ар фї рецінѣт шї 'л ар фї деслегат де жѣрѣтѣт; ма St. Pierre фѣці, лѣсѣндѣї дрепт адїо ачесте сінгѣре ворѣе скрїсе: а реведере! Анторс дп патріе, меланколіа лѣї девенї шї маі профѣндѣ. Фїдел жѣрѣтѣтѣлї че дасе, ма деціс а тѣрі, се арѣкѣ дп ачеле комватерї терївіле че се 'нч псесерѣ атѣнчі дп тре Франціа шї Англіа. Дп шѣлте чїрконстанце арѣтѣ во кѣраціѣ есемплар: дп шїжлокѣл лѣптеї, пѣѣліа воїос асѣпра немікѣлї кѣ ланчеа 'пайнте саѣ къ савїа 'пѣтнѣатѣ, атрагѣнд дѣпѣ сіне не компанїонї съї прїн есемплѣл съѣ, фѣр' а стрїпа дасъ ка чеїлалці кавалїерї: Mont-Joie et St. Denis! Ачест роїет дп фѣкѣ дндатѣ

кѣпоскѣт дп амѣеле армате съѣ пѣтеле де шѣтѣл брав.

Днтр'о вѣтаїе фѣрїбѣсѣ че се дете пе лѣогѣ Рѣен, рецеле Франціеї, конѣкѣндѣсе къ о бравѣрѣ регалѣ, се афлѣ д'одатѣ дп пресѣрат д'о трѣпѣ де немічі. Сїнгѣр дп контр'а дѣбѣзечї, се лѣптѣ кѣраціос; ма, де шї се апѣра къ фїнецѣ шї ловїа сігѣр шї віне, ера дасъ апропне съ казѣ дпвіне де пѣтѣр, кѣнд St. Pierre, репезїндѣсе асѣпра ачестор аѣдачі, тѣт, ма терївіл ка тотд'авна, дїп патрѣ ловїтѣрї къ секѣреа артѣреї сале, кѣлѣкѣ патрѣ дїп чеї маї пѣтернїчі немічі шї пѣсе пе чеїлалці пе фѣгѣ. Рецеле, рекѣпоскѣтор д'а са віацѣ, дї стрїнсе тѣпна къ кѣлѣзѣрѣ, дї дете о аколадѣ амїкалѣ, дї арѣкѣ ла гѣт во ланц дїп аѣрмасїв че пѣрта дп ачѣа зї, шї пѣтїндѣ'л бравѣл съѣ, дп алесѣ ка съ команде трѣпеле челе маї алесѣ але арматеї сале.

Днтр'ачѣастѣ позїціе емінентѣ, бравѣра лѣї St. Pierre лѣчі маі шѣлт декѣт орї кѣнд. Рецеле Франціеї, кончепѣнд пентрѣ дѣнсѣл чеа маї віїе амїчідіе, пѣ се контентѣ пѣтаї а'л дпкѣрка д'опѣре шї а дппѣрді къ дѣнсѣл тесѣрїї съї; вої, дѣпѣ че іа арѣтат а са рекѣошїндѣ, а'л дпкредїнда денлїп шї деспре а са афекціе. Трїмісе дп тот регатѣ еролзі ка съ прокіете дп фїекаре четате таре къ рецеле проміте о респлатѣ фоарте дпсемпнатѣ чѣлї че ар фаче пе кѣраціосѣл съѣ амїче ка съ ворѣїаскѣ. Алці трїмішї пѣнчіарѣ ачелѣашї дп тѣте капїталеле стателор вѣчіне.

Атрашї прїн рѣсплата промісѣ, медїчії афлѣарѣ дндатѣ дїп тѣте пѣрділе Европѣї. Конкѣрѣсѣл фѣ аша де пѣтерос, дпкѣт St. Pierre дп лок д'а фї віндекат, ар фї фост сігѣр дп перївол де моарте, де ар фї чер

кат ретезііле фіекървіа дінтр'жошіі. Реце-
ле днсь, воінд съ'л скапе дін ачест поѣ
перікол, пѣвлікъ къ рѣсплата промісь се
ва да сѣгър челві че ар віндека не мѣт,
та къ тоді къці вор днтрепрінде ачеастъ
къръ фъръ свкчес, вор плъти къ а лор віа-
цъ а лор ігнорандъ саѣ а лор арогандъ.

Medicini postrii, кѣм се поѣте лесне дн-
целеце, се 'нтерпаръ маї аша де іѣте кѣм
ші венісеръ: ретасеръ днсь дої: зпѣл пен-
тръ-къ ера преа докт ші пентръ-къ, візі-
тѣнд органъ. ворвіріі ла волнавѣ съѣ, дн
афласе аша де перфет, днкът крѣдеа къ
чертігдѣне, къ St Pierre ар ворві кънд 'л
ар днвѣда ре'нчепѣнд дела прінчіпіі; чѣла-
лаат днсь, пентръ-къ нѣ къпощеа німік ші
прін вртаре нічі къ се 'ндѣа деспре чева.

Къ тѣте ачестѣа амвіі дої се сфорда-
ръ сврда ка съ віндече не жпеле мѣт:
шїигда зпѣа се афлѣ аша де імпотентъ ка
ші презвѣдѣа чѣвлілаат. Термінал че лі
се дасе пентръ ексекудѣа ачелѣі днтрепрін-
дері се апропіа съ еспіре; еї днкъ нѣ се
дндоісеръ деспре реешіре, та St. Pierre
ста тот мѣт. Дн чѣле дін вртъ непоро-
чідіі медічі фъръ сфордаді а мѣртврісі
а лор імпотендіе. Ачѣаста о фѣкъръ че
рѣнд градіеа свѣранѣлѣ; къчі, зічѣаѣ еї
перешіреа лор нѣ віне дін а лор кълпъ'
чі дінтр'а патѣреї саѣ а паціентѣлві. Маці-
страдіі днсь ретасеръ сврзі ла ачѣсте рі-
діколе скѣзе, ші, дѣпъ ordінеде регале, а-
рѣнкаръ не медічі дн днкісоре. Zіоа есе-
кѣдіеї лор се фінсесе ші се днвѣдаѣ еша-
фоадеде; кънд о фетее жѣпъ ші де о фрѣм-
седе паръ, ажѣде ла кърѣѣ Франчіеї ші
чѣре ка съ ворвіаскъ рецелві. (Ва врта).

Ъ н С Ѣ С П І Н.

Ъндеї віртѣтеа, драгостѣа, дорѣл,
Ънде'с ачелѣа харѣрі череці,
Ъндеї крѣдінга, ѣндеї аторѣл?
— Астѣзі дн лѣте нѣ ле гѣсеці.

Сѣері маї днпалте тоате ретрасе
Дін гловѣл пострѣ, де пре пѣшѣнт;
Відіі ші реме нѣмаї ретасе.
— Оамені астѣзі кеар зѣвре сънт.

* * *

Плѣпцеді простѣа ші рѣвтате
Ачелор оамені че въ зреск,
Карі дін патімі днвершѣпате
Меріѣл вострѣ дн клеветеск.

Плѣпцеді дѣрѣреа кареї репѣне
Ші нічі одаѣ нѣі прігопіді.
Сънт алте реме дѣствѣ 'н лѣте;
Вої се къвіне ка съї іѣвіді.

Іашіі, Ноѣмврие 1847.

†.

Лексикографіе.

Пѣлѣ ла алѣ окасіе траѣет лѣареа
амінте а пѣвлікѣлві атѣт асѣпра лексіко-
пѣлзі латіно-ромѣл лѣкрат де Дн. проф.
Нікѣлае Бѣлѣшескъ, каре де доѣ лѣпї дн-
кѣче се тіпѣреѣе дн Сівіѣл ла D. Stein-
хавсен, кът ші асѣпра чѣлві цѣрманѣ-ро-
мѣл ші ромѣно-цѣрман, лѣкрат де D. Izer,
каре се тіпѣреѣе дн Брашов ла D. Іоан
Гѣтт. Тот D. Бѣлѣшескъ тіпѣрі ші о грѣ-
матікъ ромѣнъ. деспре карѣа іарѣш ал-
тѣдатъ. —

Чѣа дінѣѣе карѣе а зпѣї попор есте
лексікопѣл ші — граматіка. Ох де ар рѣ-
сѣпа ачѣсте къвінте дн зрѣкіле тѣтворѣ къ
граѣл тѣпетѣлві.